Valorisatie IWT ALO! sector basiseducatie

Inhoudstafel:

1. Toelichting valorisatie-opdracht sector basiseducatie
2. Toelichting algemeen project IWT ALO!

4. Conclusie en aanbevelingen
    a. Invulling OBL in het competence center -- toepasselijkheid basiseducatie
    b. Blended leren in een context met laaggeletterden
    c. Geletterdheid onderwijs - traditioneel een gefaseerde aanpak
    d. Voorstel aparte toegang CBE op het competence center: pro's en contra's
    e. De inhoudelijke waarde van het competence center voor de basiseducatie
    f. De smartphone => de authentieke digitale leefwereld bij uitstek
    g. Aanbevelingen tot uitwerking binnen de BE

1. Toelichting valorisatie-opdracht sector basiseducatie

Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (Vocvo) is samen met Toll-net valorisatie-partner van het IWT ALO!-project. Het hoofddoel van dit project is het verbeteren van de kwaliteit van online leren en gecombineerd onderwijs in het volwassenenonderwijs. Er zijn vier valorisatie-doelstellingen bepaald:

- kwaliteitsborging en monitoring;
- ontwerpen van adequate leeromgevingen;
- professionalisering van leraren;
- beleidsondersteuning;

Sinds september 2016 werkten de valorisatie-partners Vocvo en Toll-net, samen met experten

ALO!

de sector basiseducatie;

- advies over het verhogen van de toepasbaarheid van de resultaten in de sector basiseducatie;
- vertaling van de gemaakte instrumenten naar inzetbare tools voor de basiseducatie.

2. Toelichting algemeen project IWT ALO!

Het project Adult Learners Online project (IWT ALO!) is een partnerschap tussen de Vrije Universiteit Brussel (projectcoördinator), Universiteit Gent, KU Leuven en KU Leuven Campus Brussel, CVO Antwerpen, CVO De Oranjerie, PCVO Het Perspectief, POV (Toll-net) en Vocvo.

De centrale onderzoeksvraag van het project luidt als volgt: via welke strategieën en met welke specifieke aanpak kan de kwaliteit en de effectiviteit van online leren en gecombineerd onderwijs binnen het volwassenenonderwijs en de beroepsopleidingen, verbeterd worden?

Het project beantwoordt deze centrale vraag vanuit specifieke thema's:

- **Kwaliteitsborging op instellingsniveau**: een kwaliteitskader (Continuous Quality Improvement – CQI) voor online en gecombineerd onderwijs binnen

ALO!

center kan je dit terugvinden onder "**ontwerpen**";
- **Inventarisatie van karakteristieken van lerenden en opvolgen van leerresultaten**: instrumenten voor het monitoren en in kaart brengen van kenmerken van de lerenden, hun leer- en sociale uitkomsten, en andere relevant input en procesvariabelen zullen worden ontwikkeld en gevalideerd. In het competence center kan je dit terugvinden onder "**begeleiden en ondersteunen**";
- **Professionalisering van leraren**: competenties van leraren om online en gecombineerd leren te implementeren zullen worden in kaart gebracht en geanalyseerd; modellen voor professionalisering van leraren worden uitgewerkt en gevalideerd. In het competence center kan je dit terugvinden onder "**professionaliseren en professionele identiteit**"

Deze thema's werden vertaald als werkpakketten waaraan telkens doctoraatsstudenten en opdrachten gekoppeld werden. De resultaten van deze opdrachten kregen vorm in **het online competence center (https://alo-obl.academy/)** en het bijhorend boek "Aan de slag met Online en blended leren in de volwasseneneducatie" - uitgegeven bij Skribis - waarin bevindingen, adviezen en uitgewerkte didactische tools worden aangeboden.

ALO!

3. Bespreking competence center - https://alo-obl.academy

a. het opzet v/h online competence center versus noden basiseducatie

Het competence center is vertrokken vanuit een aantal onderzoeksvragen en is gericht op profielen van leraren in de centra voor volwassenenonderwijs (CVO). De aanleiding was het uitrollen van online leren en gecombineerd onderwijs met als doel de centra en hun leraren op weg te helpen. Het project is dan ook samen met 3 CVO (PCVO Het Perspectief, CVO De Oranjerie, CVO Antwerpen) uitgeschreven. De term Online and Blended leren of OBL hangt daardoor sterk vast aan de formele organisatievorm, zoals vastgelegd voor het volwassenenonderwijs. De focus ligt daarbij op het stimuleren van de combinatie contactonderwijs en online afstandsonderwijs. Verder stellen we vast dat de het zwaartepunt in grote mate ligt bij zelfstandige kennisverwerving. De focus binnen de centra voor

b. Bespreking hoofdstukken van het competence center

Het competence center is opgebouwd rond volgende rubrieken:

opmars in Vlaanderen. Er is sprake van blended leren van zodra lesgevers contactmomenten combineren met online leeractiviteiten, ongeacht de verhouding tussen de twee.
Een effectieve realisatie van blended leren wordt in dit competentiecentrum omschreven als: een weloverwogen combinatie van face-to-face en online instructie, om leren uit te lokken bij cursisten. Een effectieve realisatie van blended leren vertrekt dus vanuit heldere leerdoelen, die aansluiten bij het vakgebied en de doelgroep.

Binnen de basiseducatie wordt er op dit moment weinig tot geen gebruik gemaakt van blended leren zoals hierboven beschreven, zijnde een equivalent van gecombineerd onderwijs of online leren. De vraag die we ons hier kunnen stellen is, wat is er nodig opdat ook binnen de basiseducatie blended leren zou kunnen werken? We zien aan de invulling en verdere uitwerking op het competence centre dat blended leren hier sterk gericht is op individueel en autonoom handelen. De cursisten basiseducatie dienen daarin sterk ondersteund te worden.

Welke professionalisering van leraren is hiervoor nodig? Zijn de huidige digitale leeromgevingen voor blended leren bruikbaar voor cursisten basiseducatie? Omdat over blended leren binnen de basiseducatie en de kritische succesfactoren van blended leren binnen de basiseducatie weinig tot geen onderzoek gevoerd is, kunnen we hierop niet dieper ingaan, maar doen we de aanbeveling om dit als onderzoekstopic mee te nemen.
We gaan in dit rapport wel aan de slag met de onderzoeksresultaten van het IWT-ALO! om ze te vertalen naar de basiseducatie in het kader van digitale leeractiviteiten (ipv online leeractiviteiten). We gebruiken deze onderzoeksresultaten dus niet in het kader van 'blended learning' as such, maar we willen kijken naar hoe de resultaten kunnen gebruikt worden om digitale leeractiviteiten binnen de basiseducatie te verbeteren.

2/ het begrip leeromgeving:
Het begrip "leeromgeving" wordt in het competence center begrepen als de omgeving waarin instructie wordt aangeboden. Dat kan een tastbare "online leeromgeving" zijn (Moodle,

webpunt of digipunt) te gebruiken. **Ook tijdens en na het gebruik buiten de contacturen blijft terugkoppeling, feedback en herhaling in de klas vaak wenselijk .**

3/ Nieuwe begrippen introduceren
Tevens lijkt het ons **zinvol om een reeks (voor de basiseducatie) nieuwe begrippen op voorhand duidelijk te definiëren.** Dit bevordert het begrip bij het lezen van de aangeboden informatie. We doen hier een aanzet:

- **digitale leermiddelen**: verzamelnaam voor digitaal les- en leermateriaal.
- **digitaal lesmateriaal**: een digitaal equivalent voor didactisch materiaal ter ondersteuning van een les.

- **digitaal leermateriaal**: digitaal materiaal waarmee de cursist zelfstandig en/of onder begeleiding (bijv. In een openleercentrum of tijdens de les) leerstof verder kan in oefenen of zijn kennis van de leerstof kan differentiëren.
- **digitale tools en apps**: digitaal materiaal online of in de vorm van een mobiele applicatie. We doelen hier op tools en apps gemaakt door een andere partij.
- **digitale leeromgeving**: met een digitale, of ook elektronische, leeromgeving bedoelen we een leerplatform dat is ontworpen om **educatieve inhoud** en de organisatie van **leertrajecten** aan te bieden, m.a.w. een platform waarmee je leermaterialen aanbiedt aan de cursist al dan niet in adaptieve vorm..
  http://www.digitaledidactiek.be/modules/3-ontwikkeling/theorie/digitale-leeromgeving/dl-definitie/

ii. Begeleiden en ondersteunen

De inleiding van dit tweede hoofdstuk in het competence center is vlot te vertalen naar de insteek zoals we hierboven onder b.i. beschreven.
Onder dit hoofdstuk is ook een theoretisch onderdeel over **zelfregulering** ondergebracht. Dit lijkt ons beter te passen bij het onderdeel over de 7 bouwstenen bij het hoofdstuk Ontwerpen (zie onder b.iv). Het hoort thematisch bij elkaar.

Onder dit tweede hoofdstuk worden ook 2 tools ontwikkeld:

- de klastool
- een tool voor sociale interactie

De klastool peilt naar de motivatie van cursisten o.a hoe zelfstandig online studeren de cursisten studeren. De profielen van cursisten zijn eventueel wel bruikbaar samen met de

Op basis van onderzoek binnen het IWT ALO! project werden 6 pijlers geïdentificeerd die essentieel zijn voor een professionaliseringstraject:

- Voorzie een ondersteunend professionaliseringsprogramma voor online en gecombineerd lesgeven.
- (H)erkennen van de ruime context betreffende professionaliseren voor online en gecombineerd onderwijs.
- Bepalen en vastleggen van de algemene doelen en relevantie van het professionaliseringstraject voor online en gecombineerd onderwijs.
- Professionaliseringsstrategieën die zich richten op het gedrag van de leraar.
- Verandering bij de leraar: professionele identiteit en veranderende rollen.
- Dissemineren en evalueren van het professionaliseringstraject.

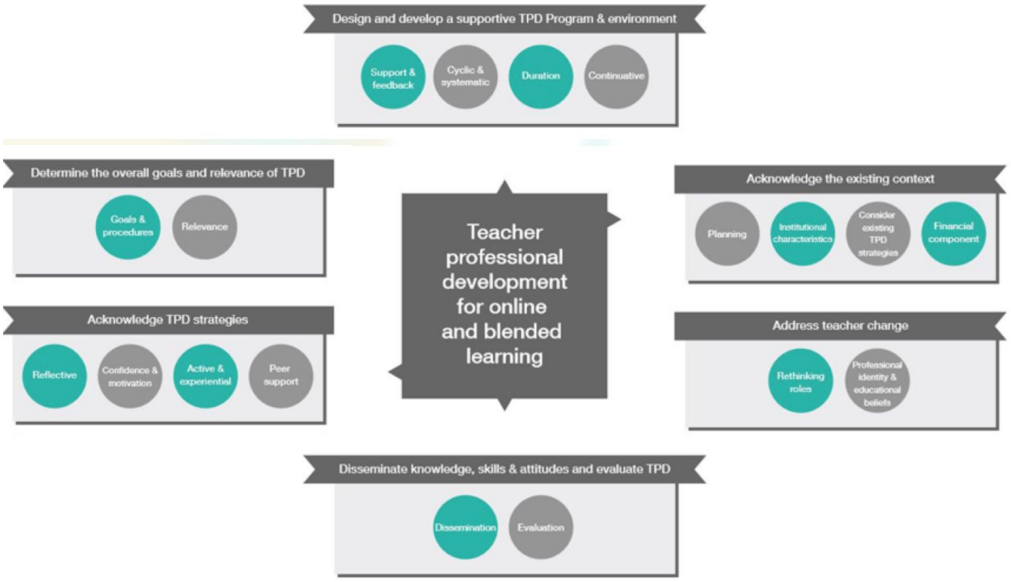

Deze 6 **pijlers** zijn inzetbaar voor de basiseducatie. Zo ook het luik over **visie**. Dit gaat over

ALO!

ICT-toepassingen in de lespraktijk. vlotter verloopt en men sneller resultaat ziet.

Ons voorstel is om een aantal van deze tools aan te passen. **Wij voegden de tool over professionele rollen OBL, de vragenlijst over de beginsituatie van de leraar en over de context samen tot een nieuwe vragenlijst voor de basiseducatie.** Want het is interessanter als we een aangepaste vragenlijst - met als resultaat een grafiek gebaseerd op een volgende doelen - aanbieden:

- stimuleren van mediawijsheid,
- digitale zelfredzaamheid en geletterdheid,
- inzetten van digitale leermiddelen,
- toetsen en feedback i.f.v. ondersteuning van het leerproces en/of i.f.v. het lesverloop.

De leraren krijgen zo hun resultaten onmiddellijk zichtbaar aangeboden in een competentieroos. Bovendien kan hiermee ook een competentieroos op centrumniveau gemaakt worden. Elke leraar ontvangt een individuele leerroute waarbij kan worden doorverwezen zowel naar vormingen, online modules, als naar specifieke toepassingen, tools of leermiddelen …. De vragenlijst van IWT ALO! is - mits aanpassing op maat van de basiseducatie - perfect integreerbaar in de vragenlijst van The Future Teacher en / of mediawijsheid. We deden al een eerste poging om die vragenlijst te vertalen. We stellen dus voor om voor de basiseducatie een aparte tool te maken. Deze aangepaste vragenlijst is terug te vinden op de Moodle omgeving van Toll-net:

https://moodle.toll-net.be
gebruikersnaam: basiseducatie

persoonlijkheidskenmerken met de kernkwadranten van Ofman. Dit kan als inspiratiebron dienen om een vergelijkbare workshop uit te werken maar op maat van de basiseducatie.

iv. Ontwerpen

In het competence center vinden we 5 onderdelen bij Ontwerpen. De laatste tool over **professionele rollen** is hierboven al behandeld onder professionele identiteit. 2 tools werden specifiek voor dit hoofdstuk ontwikkeld. Dit zijn tevens ook de tools die onze aandacht trokken:

- 7 bouwstenen die zelfregulering ondersteunen
- 4 aandachtspunten voor het effectief inzetten van blended leren

De 7 bouwstenen:

- authenticiteit
- personalisatie
- beslissingsruimte voor de cursist
- interactie
- gerichte leerhulp
- hints voor reflectie
- hints voor kalibratie

De 7 bouwstenen zijn nogal algemeen geformuleerd maar wel 1 op 1 bruikbaar voor de basiseducatie. Het zijn zeer waardevolle bouwstenen om de eigen lespraktijk te beoordelen en concrete suggesties ter verbetering te geven. Hier is het voorstel om de tool te voorzien van meer en concretere voorbeelden op maat van de basiseducatie. We hebben hiervoor een eerste aanzet gegeven die je vindt in de Moodle van Toll-net: *https://moodle.toll-net.be*.

ook de Moodle van Toll-net: https://moodle.toll-net.be.

Een ander onderdeel, **bouw interactie in**, is een aangeboden module van Toll-Net. Deze kan er ook op maat van de basiseducatie komen, indien in de basiseducatie interesse is voor het uitwerken van digitale leerpaden i.f.v. begeleid huis- of thuiswerk, bijvoorbeeld met Xerte. De focus ligt hier op interactiviteit.

(Online)interactiviteit is een belangrijk aandachtspunt in het competence center en we adviseren om dit mee te nemen in de basiseducatie bij het uitwerken van digitale leermiddelen. Het onderzoek achter de 4 aandachtspunten en de 7 bouwstenen toont immers dat interactie (zowel tussen cursisten, met de leraar als met het materiaal) de leermotivatie van de cursist verhoogt. De interactie creëert nieuwe leerkansen en bevordert rechtstreeks het leerproces bij de cursist.

Nog een ander onderdeel is een uitgewerkte module rond **samenwerkend leren** a.d.h.v. Google Drive. Dit is zeker een bron van inspiratie om vergelijkbare modules uit te werken voor de basiseducatie, maar het is niet 1 op 1 over te nemen naar vanwege de specifieke focus op CVO cursisten uit de lerarenopleiding met een grotere zelfstandigheid. De achterliggende didactiek i.v.m. samenwerkend leren is zeer zinvol. Het onderzoek bekijkt de invloed van het gebrek aan sociaal contact bij online en blended leren op de leermotivatie en formuleert 8 principes om het aangeboden digitaal materiaal aantrekkelijker te maken. De grote lijnen zijn: concreet uitwerken van voorbeelden en een duidelijk leertraject bieden, interactie met het materiaal zelf en met andere cursisten inbouwen, zelfregulatie bevorderen via opdrachten en reminders, de autonomie van de cursist verhogen en cursisten elkaar kritisch leren beoordelen.

v. Kwaliteit ontwikkelen

In het werkpakket "Kwaliteit ontwikkelen" zijn 2 interessante instrumenten ontwikkeld:

- quickscan

- Productiviteit

Kwaliteitsdialoog 1 met de bijhorende Quickscan is enerzijds heel sterk op gecombineerd onderwijs in de CVO gericht. Anderzijds is de benadering algemeen gezien een mogelijk interessante manier om op instellingsniveau de kwaliteit van een onderwijsonderdeel te bestuderen, of ook de werking - en in het bijzonder de interactie tussen instelling en cursisten.
De cursistenbevraging is te specifiek gericht op cursisten die al vlot een klassieke elektronische leeromgeving hanteren en zonder problemen het online leren aandurven. Bijgevolg is deze niet bruikbaar voor de doelgroepen van de basiseducatie.

De kwaliteitsdialoog 2 met de bijhorende dieptescan is een tool om na te denken over het inrichten van afstandsonderwijs op organisatieniveau. Deze denkoefening is ook nuttig bij de basiseducatie maar dient wel grondig en op maat aangepast te worden met de focus op Blended leren zoals hierboven uiteengezet.

4. Conclusie en aanbevelingen

a. Invulling OBL in het competence center -- toepasselijkheid basiseducatie

Eerder in dit rapport (zie onder b.i. Online en Blended Leren) stelden we vast dat de invulling en verdere uitwerking van OBL in het competence center sterk gericht is op individueel en autonoom handelen. De nadruk ligt daarbij voornamelijk op:

- **gecombineerd of volledig online onderwijs** waarbij het afstandsonderwijs in de plaats komt van contactonderwijs.
- **online leren via klassieke elektronische leeromgevingen** dewelke uitgaan van zeer veel verworven competenties bij de cursist.
- **men verwacht een grote autonomie online van de cursist.** Dit merk je in de keuze voor enkel online leeractiviteiten terwijl er een veelheid aan andere digitale leeractiviteiten bestaat.

Onderzoek naar blended leren binnen de basiseducatie en de kritische succesfactoren voor blended leren aan laaggeletterden, lijkt ons dan ook een interessante piste.

- voor dit laatste worden **best voldoende contacturen aangeboden**. Vermindering van contacturen is misschien voor specifieke doelgroepen in de basiseducatie mogelijk, maar lijkt momenteel niet de hoofdfocus van het digitaliseringsbeleid. Al ligt er wel de vraag naar wat de mogelijkheden zijn voor gecombineerd onderwijs in de basiseducatie. Ook wordt het best bekeken samen met de vooropgestelde didactische doelstellingen.
- **Bij de keuze van een elektronische leeromgeving is het belangrijk op zoek te gaan naar toegankelijke digitale leeromgevingen.** Eenvoud en overzichtelijkheid bepalen in sterke mate de toegankelijkheid. Veel cursisten kunnen al wel naar een website surfen maar het zich registreren en aanmelden in een digitale omgeving en ook het gebruik van e-mail zijn nog vaak drempels. Andere cursisten kunnen dit dan weer wel. Binnen

het basiseducatie dienen we rekening te houden met dit gemengd publiek**.** Ook al is **een deel van de cursisten binnen de basiseducatie mogelijk nooit in staat om deze drempels te nemen**, het lijkt ons wél de opdracht van het onderwijs om daarop in te zetten. Het is een belangrijk aandachtspunt wanneer je kiest om online leren te implementeren.

b. Blended leren in een context met laaggeletterden

Het didactisch kader en de daarbij behorende doelen waarbinnen we in de basiseducatie digitale leermiddelen, digitale infrastructuur en didactiek kiezen en/of ontwikkelen, zorgen duidelijk voor andere focus dan die gehanteerd in het competence center.

Ons eerste idee was daarom om de term 'Blended Learning' te vervangen door de term 'ICT en leren'. Deze term moet meer aansluiten op de praktijksituatie en de didactiek binnen de

Vertrekkende vanuit de cursistkenmerken voor laaggeletterden kan je met dit uitgangspunt vervolgens de vraag stellen welke de nodige randvoorwaarden, aandachtspunten, achterliggende didactiek, beoogde leerdoelen en bijkomende ondersteuning zijn (zie ook conclusies hierboven).

Een aantal zinvolle randvoorwaarden en leerdoelen kunnen zijn:

- het zet leraren aan tot nadenken over de gevariëerde inzetbaarheid van digitale leermiddelen (ondersteunen lesverloop, leerproces cursist, bevorderen van digitale zelfredzaamheid cursist)
- digitale leermiddelen goed leren beoordelen en kiezen
- bijdragen in de ontwikkeling van digitaliseringstrajecten voor de curricula (vorming, aanpak, didactische tools, brainstorm, …)

- stimuleren zelfregulering en zelfevaluatie bij cursisten in het eigen leerproces
- het zelfstandig leren van de cursist stimuleren
- inzetten voor buitenschoolse opdrachten en huiswerk
- mediawijsheid bij de cursist stimuleren
- het inzetten van digitale leermiddelen, toetsen en feedback

Conclusie: we stellen voor dit verder binnen de sector basiseducatie uit te werken.

c. Basiseducatie - traditioneel een gefaseerde aanpak

In de basiseducatie maakt men bij het aanbrengen van competenties consequent gebruik van een gefaseerde aanpak die in grote lijnen volgende 4 fases respecteert: receptieve fase, reproductieve fase, productieve fase in een gekende context, productieve fase in een nieuwe context. *(Zie ook Theorie van Neuner)*

5. terugkoppeling en opvolging in de klas

Het doel is uiteraard wel een meer zelfstandige maatschappelijke participatie.

d. Voorstel aparte toegang CBE op het competence center: pro's en contra's

Het is mogelijk om in het competence center een aparte toegang te creëren voor leraren basiseducatie.

Pro's:

- de basiseducatie is op deze manier ook vertegenwoordigd in het competence centre.
- dit kan door via het inschrijvingsformulier mensen te laten kiezen voor CBE of CVO. Zo kan enkel wat relevant is voor de basiseducatie getoond worden. Tools die niet geschikt zijn voor de basiseducatie, zijn dan niet zichtbaar.

- ook kan de pagina inhoud aangepast worden aan de invulling van Blended learning zoals die past bij de huidige tendens in de basiseducatie (zoals hierboven beschreven).
- We kunnen onderzoeken of een mogelijkheid is om de twee werelden te vergelijken met elkaar. Door bijvoorbeeld zowel CVO als CBE aan te vinken in het inschrijvingsformulier voor het profiel.

Contra's:

- structuur van het competence center is gebaseerd op het boek, dat is een wetenschappelijk werk. De opdeling voelt niet erg logisch aan en maakt het moeilijk om je weg te vinden als leraar basiseducatie.
- de aparte toegang voor basiseducatie, zodat je op je profiel enkel te zien krijgt wat zinvol is voor de basiseducatie, kan toch verwarring scheppen. Indien we opteren om een profiel leraar in de basiseducatie toe te voegen,moeten we zeker nadenken hoe het dan verschijnt in het competence center. Bijkomende moeilijkheid is de toegang voor leraren die het zowel profiel lesgever VO als leraar in de basiseducatie aanduiden. Hoe

Conclusie: We besluiten dat de voordelen niet opwegen tegen de nadelen. We stellen daarom voor om in het huidige competence center voor de basiseducatie geen aangepast onderdeel in te bouwen. Bij een eerste verkenning van de website, samen met collega's van de Federatie CBE en het Vocvo, werd de structuur van de website als niet voldoende duidelijk bevonden. **Een aparte website voor de basiseducatie, met een aangepaste structuur, is daarom een voorstel.** Daarin kunnen die tools uit het competence center worden opgenomen die mits aanpassing bruikbaar zijn binnen de sector basiseducatie.

Deze website kan gekoppeld worden aan, of onderdeel zijn van, een ICT-platform voor de sector. Het advies is om dit te combineren met de input van andere lopende trajecten binnen de sector basiseducatie zoals:

- het project The Future Teacher
- de opleiding Mediacoach in de basiseducatie

- centraal (communicatie)-platform voor de sector basiseducatie (zie team kennis- en expertisedeling en het team communicatie)
- de activiteiten van de werkgroep ICT

We gaven reeds een aanzet voor het herwerken van enkele tools. Via onderstaande gegevens is dit te bekijken: *https://moodle.toll-net.be*

e. De inhoudelijke waarde van het competence center voor BE

De didactische tools en methodes beschreven en uitgewerkt in het competence center zijn op zich zeer bruikbaar voor de basiseducatie. Maar het vraagt toch wel enige inspanning om ze te verwerken op maat van de basiseducatie. **We raden dit materiaal daarom wél aan als inspiratiebron voor de werkgroepen en de toekomstige mediacoaches van het Netwerk Basiseducatie.**

betreft cursistprofielen en lespraktijk in het geletterdheid onderwijs.)

f. De smartphone => de authentieke digitale leefwereld bij uitstek

Het gebruik van de smartphone was geen onderzoeksvoorwerp tijdens het IWT ALO!-project. We vinden het wel vermeldenswaardig omwille van de relevantie voor de basiseducatie. We zien bij de cursisten in de basiseducatie **het gebruik van smartphones en apps toenemen.** Steekproeven naar thuisgebruik van ICT bij cursisten, uitgevoerd in het Centrum voor Basiseducatie Antwerpen over de afgelopen 4 jaar, geven aan dat 80 procent van de cursisten een smartphone bezit waarvan meer dan de helft een 4G aansluiting heeft. Pc's worden bijna niet aangekocht en laptops enkel voor de kinderen of in functie van specifieke ICT-opleidingen. In de meeste steden en gemeenten is er bovendien op vele plaatsen gratis wifi voorzien. In de grotere steden zijn er openbare digitale punten. De meeste

scholen in de basiseducatie hebben klassen met internettoegang en werken aan wifi voorzieningen.

Conclusie: smartphones zijn een belangrijk medium geworden voor de cursisten. We adviseren daarom bij de keuze van digitale leeromgevingen en leermiddelen om **aandacht** te hebben **voor het gebruik van de smartphone**. Het **inzetten van tablets of smartphones** in de lespraktijk en het gebruik van apps en internettoepassingen, ligt immers dicht bij **de authentieke leefwereld van de cursist**.

g. Aanbevelingen ter uitwerking binnen de BE

a. Algemeen voorstel: een terugkoppeling bij de werkgroep ICT van de Federatie Basiseducatie.

b. Cursisten-tool(s) ontwerpen: wat hebben cursisten buiten de school ter

voor het geletterdheid onderwijs.

f. Een vorming organiseren om herwerkte tools aan te bieden samen met tools uit het project The Future Teacher.

g. Een cursus over de 7 bouwstenen voor het stimuleren van zelfregulering bij cursisten, dewelke klaar ligt voor de CVO, aanpassen voor de CBE.

h. Een vorming/brainstorm organiseren met mensen uit de Federatie CBE over hoe je ICT tools en digitale leermiddelen kan combineren met de huidige lespraktijk. Hierbij doelen en voorwaarden bepalen. Samen een visie uitwerken op de integratie van digitale toepassingen in het aanbod.

i. Een bevraging over dit laatste opzetten binnen de basiseducatie: wat doe jij al in de klas? waarvoor zet je ICT in in je klas? Waar ligt de lat voor jouw doelgroep? Toewerken naar een inventarisering met het oog op uitwisseling.

Bijlage: verklarende lijst van afkortingen:

(C)BE	(Centrum voor) Basiseducatie
(C)VO	(Centrum voor) Volwassenenonderwijs
OBL	Online Blended Learning
ALO	Adult Learners Online
IWT	Instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
Vocvo	Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs.

ALO!